

Выходить во Львовѣ ще Вторника, Четверга и Суботы (кромѣ русскихъ святыхъ) о 5-й год. поп. Литер додатокъ "Библиотека наимамъ поѣстей" выходитъ по 2 печат аркушъ кождого 15-го и послѣднаго дна кождого мѣсця. Редакція: "Администрація" подъ Ч. 44 улица Галицка. Рукописи вносятся лишь на попередне застеженіе. Оглашены принимаются по цѣлѣ 6 кр. отъ однок строки печатномъ, въ рубр. "Надѣлане" по 20 кр. а. в. Рекламація неопечатанъ иѣль отъ порта. Предлату и иностранные принимаютъ: У Львовѣ Администрація "Дѣла". У Вѣдна Насенштейн & Vogler, Wallischgasse 10; M. Duke, Kiemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Мозес; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Voigler, E. L. Daube & Co. Въ Париже Agence Haasen въ Россіи Редакція "Киевскій Старинѣ" въ Киевѣ, почтовый урядъ и "Газетѣ Бюро" В. Ф. Зама въ Одесѣ Дерибасовская ул. д. Радиц 9.

ДѢЛО

Хто має управліти "Народнимъ Домомъ"?

I.

Съ повышшимъ заголовкомъ одержали мы письмо отъ Вп. о. Іосифа Заячковскаго, вѣтшаго ветерана-патріота и дѣятеля отъ 1848 року, въ дѣлѣ "Народ. Дому". Въ той-же важнейшій справѣ дійшло до насъ більше голосівъ въ рѣзныхъ сторонахъ краю, въ которыхъ бачимо, що рускій патріоти скрьбають загадочне поступованье нынѣшнього совѣта "Нар. Дому", котрій не пріїмає въ члены такихъ Романчуковъ, Лѣнивськихъ та Нагорныхъ, и бурсаковъ вихову не въ рускій, але въ нѣмецко-жидовской гімназії. Въ по менѣ тихъ голосівъ выбирають голось о. І. Заячковскаго, голось сердечный, подиктований певно найгорачѣшимъ бажаньемъ добра Руї.

Хто має управліти "Народнимъ Домомъ" — пытав о І. Заячковскому и таку дієтвовѣдь:

"Та розумѣється, що Русини. Але котрій? — бо суть партія: "старій" и "молодій", "тврд" и "мігкій", або якъ хтось хоче звати: "москаль-філи" и "українофіли". Коби жъ то со-лідаристъ панувала межи сими двома партіями, то нехай-бы завѣдувалася всенародною інституцією котрі-будь сторона. Позволь мені, Впov. Редакція, скавати колька слівъ о сїй пекучій справѣ, хотій-бы лише въ того титулу, що я членомъ "Народного Дому" и "Народної Ради".

Оба товариства "народній", та чого-жъ бы сваритися? Поната нашій політичній дуже замалція, они вишились-бы, коби не гавкач... Такъ н. пр. межи "старими" находиться и дуже молоденька... а межи "молодими" найдено и старшихъ лѣтами. "Тврд" — а коли годилось-бы встояти при своїмъ, то часомъ такъ мігновій якъ вдсъ на сонці. "Макій" — а часомъ такъ тврдий горікъ приходиться имъ згрята. "Москаль-філи" — а межи ними видимо поважне число найширѣшихъ народолюбцівъ. "Українофіли" — а мы чули и бачили вже не разъ, якъ більшість Поляківъ горше ненавидить українофіла, якъ питомого Москви.

Межи такими партіями чи можлива есть солідарність? Въ Бозѣ надѣя! Більша про-пастъ залигла межи церквою Західною и Восточною, а однакожъ не одинъ св. о. папа римський надївся и надѣється въведення. И справедливо; коби лишь дозволено більше владѣти Духомъ св., нѣжъ пристрастимъ человѣческимъ.

Яковъ Головацкій и Пантал. Кулѣшъ.

(Конецъ.)

Сталося, що и можна було предвидѣти. Россійскій рідъ поставивъ Кулѣша передъ судъ и доказавъ отъ него конечно, що вишились-бы, коби не гавкач... Такъ н. пр. межи "старими" находиться и дуже молоденька... а межи "молодими" найдено и старшихъ лѣтами. "Тврд" — а коли годилось-бы встояти при своїмъ, то часомъ такъ мігновій якъ вдсъ на сонці. "Макій" — а часомъ такъ тврдий горікъ приходиться имъ згрята. "Москаль-філи" — а межи ними видимо поважне число найширѣихъ народолюбцівъ. "Українофіли" — а мы чули и бачили вже не разъ, якъ більшість Поляківъ горше ненавидить українофіла, якъ питомого Москви.

Межъ тими, якъ велася описана нами полемика, "гості славянські" бавились та бенкетували въ Москвѣ, Петербургѣ и Варшавѣ. Головацкій вибралъ вояжъ щедрій жертву "на поддерху руского дѣла въ Галиції". Пріятель Головацкаго въ Галичинѣ заинтересувалася теперъ більше тими жертвами, якъ самою етнографичною виставою, якъ називати славянськими гостями. О побѣдѣ більше не говорено, якъ о тѣмъ жертвовлюю богатшахъ братівъ... Коли Головацкій повернувъ до Львова, его остентаційно витали "руссією" и вся "лучшая часть" молодежі. Головацкій витавъ зновъ всіхъ "медоточивими" словами... о "поддерхці" не було бесѣдъ. Въ редакції "Слова" жалувалася тогдѣ передъ вояжемъ, що Головацкій на піддерху "Слова" давъ лише 300 рублейъ. Академіканъ, котрій витали Головацкаго, більше привѣтъ "привѣтъ отъ рускихъ студентовъ въ Москвѣ и громкое урра". Навѣть Стебельскій, що отолько нагорлався на Кулѣша въ галиціяхъ народовѣдъ, мубѣй принять лиши тое "урра"!.. Може що найлучше вишили де-

тожъ и Русини можуть и повинній зъединитися! Пытаються "тврдихъ": чи есть котрій межи ними, що вишились-бы, коби не завѣривъ такому Качаль? — а пытаються вновь "народовѣдъ": котрій изъ нихъ отмовитъ почести для такого Ковальского? А коли по одній и другій сторонѣ найде більше такихъ Качаль и Ко-вальскихъ, то чай притихнутъ передъ ними ти злачестивій гавкани, що намъ и слухи и сердца розрывають.

Але вериїмъ до "Дому Народного". "Народний" — кажу, бо весь народъ складався на него, и цѣлому народови має служити; ѹ того нѣкто не перечить. Але ще не довершено дѣла, а вже зачало розпадатися. Ходило о зарадъ. Дотепершній варідъ зачавъ виключувати бѣг участія інтелігентнихъ Русиновъ львівськихъ, и то такихъ, що єднѣ, бг-німаючи себѣ бѣг губы, по 3 кр. складалися на той дѣлѣ. И до нынѣ таке буває, якъ видимо въ 45 ч. "Дѣла": Аби-жъ усунути поддерхъ своюхъ полевихъ зборівъ. Однакожъ правительство було въ той-же взглядѣ дуже скуче и подало рѣвно-жъ скучній предложеніе. Оно годилось именно на згаданий отишъ грунтового податку лиши на такій случаѣ, наколи градъ, вода або огонь знищили на грунтѣ що-найменше четвертину плодовъ земнихъ. Въ такому разѣ буває въ власті грунту управненій жадати бѣг відъ грунтового податку, и дѣшовъ-бы до свого права або въ мирій дорозѣ, або въ найгіршому разѣ дорогою процесу въ ви-вишомъ адміністраційномъ трибуналѣ. Наколи-жъ шкоди тѣ на грунтѣ повсталі-бы лише черезъ морозъ, постійну пооуху, постійній дощъ въ часі живій, хробацтво або мыши — натогдѣ отишъ податку грунтового не поспішувавъ-бы вже на основѣ закона, але зависівъ бѣг добримія министра фінансівъ, т. е. у насъ, отъ волї властей адміністраційнихъ. Розходилося про-то о дѣлѣ дуже есенціональний рѣчи, о дѣлѣ су-перечности: чи право до отіно, чи отишъ зъ ласки.

Що-жъ дальше буде? — бо видно, ѹ та-кій ладъ не може удерхатися довше; котрій партія має воргъ вяти?.. Може придаться моя смиренна гадка. Я просинъ-бы, ѹ чтобы кож-да въ обохъ партії вибрали въ противногото табору найдостойнѣшихъ мужівъ до аварії "Дому Народному", — а котрія партія представить більше числа, дослужиться вѣнца побѣдъ, або радше скававши, оба табори потягнутъ въ народѣ, и тымъ са-мимъ дѣломъ зъединяются.

Коли, хорони Боже! — не пріїде нѣкъ до порозумѣння межи нашими, и справа опре-ся о ви-вишій власти судовї, чи адміністраційнї, то гадаю що и симъ могла-бы придатися моя гадка.

Побачимо, чи Духъ святый переможе, чи пристрастъ чоловѣча — на утѣху нашимъ ворогамъ.

Лопанка 10 л. мая 1886.

І. Заячковскій.

На тему сего голосу мы позовимо собѣ поговорити обширнѣше слѣдуючимъ разомъ.

Інтересъ селянъ а послы селянській.

Дуже важна справа стояла сими дніми (до 14 л. мая) на порядку днівнѣмъ ради державної. Розходилося о ухвалу закона, на основѣ котрого кождый хліборобъ має-бы нѣкимъ не заперечене право, жадати для себе отпису податку грунтового на случаѣ шкоди елементарної и ущербу своихъ полевихъ зборівъ. Однакожъ правительство було въ той-же взглядѣ дуже скуче и подало рѣвно-жъ скучній предложеніе. Оно годилось именно на згаданий отишъ грунтового податку лиши на такій случаѣ, наколи градъ, вода або огонь знищили на грунтѣ що-найменше четвертину плодовъ земнихъ. Въ такому разѣ буває въ власті грунту управненій жадати бѣг відъ грунтового податку, и дѣшовъ-бы до свого права або въ мирій дорозѣ, або въ найгіршому разѣ дорогою процесу въ ви-вишомъ адміністраційномъ трибуналѣ. Наколи-жъ шкоди тѣ на грунтѣ повсталі-бы лише черезъ морозъ, постійну пооуху, постійній дощъ въ часі живій, хробацтво або мыши — натогдѣ отишъ податку грунтового не поспішувавъ-бы вже на основѣ закона, але зависівъ бѣг добримія министра фінансівъ, т. е. у насъ, отъ волї властей адміністраційнихъ. Розходилося про-то о дѣлѣ дуже есенціональний рѣчи, о дѣлѣ су-перечности: чи право до отіно, чи отишъ зъ ласки.

Дебаты надъ предложеніями правительства продовжались колька днівъ и були досить горячими. Стань хліборобівъ має-бы майже въ-перше одержати якіс облегчення. Само собою розумѣється, ѹ оправа дотыкала дуже живо и нашої Галичини яко краю майже виключно хліборобного. И здавалось-бы, ѹ наші послы заинтересуються на столько сего справою, ѹ будуть ѹ не только попирати при голосуванні, але заберуть павітъ слова въ дебатѣ. Нѣмецкій послы, вибрани меншиими посльствами, такъ зробили. Шо більше! Въ предложеніяхъ своихъ пішли они на ви-вишъ дальнѣше: чи право до отіно, чи отишъ зъ ласки.

Головацкій хібно говоритьъ, ѹ то Кулѣшъ ви-вишовъ фо-нетичну правопись. Она була давно же передъ Кулѣшемъ, тай въ самой Галичинѣ писавъ нею Головацкій въ "Русалцѣ Дністрової", на колька лѣтъ впередъ, закимъ ѹ Кулѣшъ напечатавъ перші свои українські твори. Рѣдниця лише въ той-же, ѹ Кулѣшъ въ своихъ правописнихъ переведеніяхъ бувъ чоловѣкомъ постолинимъ, а Головацкій непостолинимъ.

И ѹ до языковихъ своихъ пересвѣдченій Кулѣшъ стоїть въ очахъ нашихъ високо. Правда, въ пониманію історії якъ въ веденю політики більше оказавъ богато одно-сторонності, а навѣть незнанія; звѣтній въ той-же дѣлѣ "Історії Воло-зодненія Россії" та "Хуториа Позелі" и "Крашанка", видаїй у Львовѣ въ 1882 роцѣ. За тій послѣдній вишивъ дѣлъ Панько неодину чарочку горюкъ и бѣг Галичинѣ-народовѣдъ (що лише написавъ пок. Вол. Барбійскій въ "Дѣла" въ 1882 р.) и бѣгъ своихъ давніхъ другівъ, Костомарова та Мордовцева! Але ѹ правда, то ѿ, ѹ Кулѣшъ не споневѣривъ нѣкимъ своимъ поглядамъ на потребу розвою языка народного. Вже самъ фактъ, ѹ въ роцѣ 1867 не хотѣть більше написати свого манифестації до "Слова", пишучи майже въ кождому числі, ѹ вся інтелигенція и вся старша Русини идуть за его програмою...

Публікуючи въ "Словѣ" письмо Кулѣша, Головацкій такъ бѣгъ себе пише:

"Среди дѣлатель нової, малороссійської письменності, не було болѣе непостолиного чоловѣка, какъ Панталеймонъ Александровичъ Кулѣшъ. Онъ бувъ рівній українокамъ, восторженний прославителемъ Козаччини, для поддерху малороссійського народу и обособленія его онъ изобрѣвъ особую каліграфію, называему кулишовкою, поддерхъ проповѣдія Василія Гречуловича, переводиль бабію Шекспира на созданный имъ небывалый український жаргонъ, наконецъ въ своїй Кра-

предплати на "Дѣло" для Австроїї: для Россії: въ цѣлій рікъ . . . 12 зр. на цѣлій рікъ . . . 12 рубля на півъ року . . . 6 зр. на півъ року . . . 6 рубль на четверть року . . . 3 зр. на четверть року . . . 3 рубль на сімь додатокъ: на цѣлій рікъ . . . 5 зр. на цѣлій рікъ . . . 5 рубль на півъ року . . . 2-50 зр. на півъ року . . . 15 зр. на четверть року . . . 8-75 зр. на сімь додатокъ: на цѣлій рікъ . . . 19 зр. на цѣлій рікъ . . . 6 зр. Поздніюче число коштує 12 кр. а. в.

отѣйними дощами, хробацтвомъ, мышами, Регпопро-ою и винограднимъ грибомъ Oidium, наколи въ господарствѣ о 4 гектарахъ величини четвертина плодовъ, въ більшихъ господарствахъ що-найменше плоди одного гектара суть знищени. Сімъ способомъ и наші дробій господарства (4 гектари = 6.95 моргамъ грунту) були-бы симъ закономъ обезпечени. Їзъ польськихъ пословъ брали участъ въ дебатѣ Хамець, Чайковскій и Яворскій; въ буковинськихъ пос. Томашукъ. Поправки, ставлій ними, мали однакожъ на цѣлій земській посльстви, а въ загалѣ, крімъ посла Томашука поширили они предложеніе правительства, котрое давало менше, якъ ухвалено, и зовсімъ що-непевного, не обнятого закономъ, а лише зависімого бѣг добримъ волѣ властей адміністраційнихъ.

Констатуємо про-то, ѹ польські послы, ѹ нервъ въ настъ дома на "kolkach" и wiecach grolniczychъ" такъ дуже горячо на словахъ ви-вишують въ оборонѣ матеріальнихъ інтересівъ "chlopka", — въ Вѣдна поширили зовсімъ проптивній интересъ, а передовий фінансізмъ міністра rodaka. Мабуть боялисѧ они більше о ущербі доходовъ державнихъ, якъ о способності и зможгості селяніна доставляти державѣ тѣ доходи по сплаті. Въ етнографичнихъ запіскахъ ради державної въ 14 мая не подибуємо ѹ одного іменія польського посла за ширшимъ внесеніемъ посла Цаллингера, котрый дуже широко, основно и навѣть пошуто, — отже и зрозумѣло для всіхъ мотивувавъ свое предложеніе. Натомѣсть всіхъ польськихъ послы, якъ одинъ мужъ, станили по сторонѣ предложенія міністеріального.

На щастіе нашихъ хліборобівъ для внесенія Цаллингера найшлася въ радѣ державної значна більшість: 144 противъ 111 голосівъ.

Наші чатателі спытають однакожъ, ѹ станови

забирае голосъ въ доброй справѣ; выстане, на-
коли за нею голосуе. Але наші посолы, въ вынім-
кою соп. Ковальского, що державол солидарно съ
лѣвицею за внесеніемъ Цаллингера — вѣдь такъ
званий митрополитальній репрезентанты галицкой
Руси не лишь не отдали своихъ голосовъ за внесе-
ніемъ Цаллингера — але — на соромъ! ихъ на той
часъ не было павѣть въ сали, они сеце сіонували.
Зъ якои жъ розумной причинѣ? Га, de intervis пето-
nisi Deus! Але причина сеце сіи дуже ясна: ми-
трополитальный представитель, выбраний при помо-
чи правительства и приватныхъ ординарітскихъ
дистобъ, не хотѣли наразитись правительству и
„мировой“ політицѣ. Въ нихъ на оцѣ бувъ
аксіомъ: Wascht uns die Pelze, macht uns nicht
pass! Але чи подумали наші тѣ посолы, що скаже
селянинъ до ихъ найновѣйшого „политичного“
веденя. Якъ зможуть они оправдатись передъ
бѣднимъ хлѣборобомъ, що виславши ихъ туды
хочь по неволи, має остаточно право опытати, що
они для него зробили? Хлѣборобы галицкій не
сплять на рожевої постели. Елементарній неща-
стя повторяються въ нашому краю дуже часто.
Селянинъ нашъ непорадный въ бѣдѣ, не зъумѣє
упомнутись о облегченіе тагаровъ у властей
администраційныхъ. Єго лишь законъ, и то за-
конъ ясный може взяти въ оборону. А такого
закону хотѣвъ якъ-разъ Цаллингеръ. И сей Цал-
лингеръ належить подобно якъ и наші митропо-
литальній посолы до правицѣ, а прецѣнь яко щи-
рый оборонець селянъ тирольскихъ станутъ смѣ-
ло въ оборонѣ ихъ матеріальнихъ интересовъ и
выломився зъ підъ солидарности правицї. Онъ
не слѣпий сателитъ політики партійної, не ля-
вируюче зеро політичне, а мужъ розумѣючій свою
задачу и свой обовязокъ.

Але може яку велику концепцію дано тих-
цемъ нашимъ митрополитальнимъ за ихъ найно-
вѣйше поведенье? Може гімназію руоку въ Пе-
ремышли, семинаріи рускїй учительскїй? Пожіємо
— почуємо, побачимо! Мала-жъ и *secessio plebis*
in montem засгут великий наслѣдки въ Римѣ.

Де-Що о Мазурахъ.

Wiedzą sąsiedzi, jak kto siedzi.

III.

(альше.)

задачу и свой обовязокъ.

Але може яку велику концепцію дано тихъ
цемъ нашимъ митрополитальнимъ за вхъ найно-
вѣйше поведенье? Може гімназію руску въ Пе-
ремышли, семинаріи рускій учительскій? Пожіємо
— почуємо, побачимо! Мала-жъ и *secessio plebis*
in montem sagittum великий наслѣдки въ Римѣ.

Комисія вдовичо-сиротинського фонда

у Львовѣ застновлювалася на своїмъ поодиномъ засѣданю надъ справою подѣлу фонда на двѣ ча-
сти, а именно на фондъ львівокій и станиславов-
скій. Причину до того дало порушене сего пы-
тания черезъ деканатъ чортківскій и ординаріятъ
станиславовокій.

Комисія вдовично-сиротинського фонда
у Львовѣ застаниовлювалася на своїмъ поспільному засѣданю надъ справою подѣлу фонда на двѣ части, а именно на фондъ львівокій и станиславовскій. Причину до того дало порушеніе сего пытання черезъ деканатъ чортківскій и ординаріятъ станиславовскій.

По довгомъ и всесторонномъ обговореню той справы рѣшено просити митроп. Ординаріятъ, щобы для остаточного порѣшения ея скликавъ въ осени Загальний Збіръ отпоручниковъ деканальнихъ. Изъ своеї стороны высказалася комисія бѣльшостею голосовъ (3 супротивъ 2 гол.) противъ такого подѣлу. (Въть отже подана въ "Миръ", мовь-бы то бѣльшостъ комисіи отошла за подѣломъ фонда, есть хибною). Однакожъ наслучай, коли-бы Загальний Збіръ рѣшивъ подѣлити фондъ, постановила комисія приготовити ему цифри, на которыхъ подставѣ мігъ-бы той подѣль перевестися. Именно ухвалено предложити Збору число парохій, капеляній и окотемизованихъ сотрудниковъ въ одній въ другої дієцезії, котре бы указувало, въ якої пропорції зложилися обѣ дієцезії на фондъ, — а коли-бы и се було для Збору ще недостаточнымъ, предложити въ обохъ дієцезій число вдовиць и сиротъ за остатныхъ 6 лѣтъ.

Для цѣкавости нашахъ читателѣвъ вазначу-
емъ по складѣ наѣзда

звучна фраза для недосвѣдченыхъ людей. Чи може була коли бтъ вашихъ „поддержка“ для на-
шихъ солдатъ въ твою честь?

звучна фраза для недосвѣдченыхъ людей. Чѣ же була коли бѣ вѣашихъ „поддержка“ для на-
шего солдата, то вѣаши не имѣли бы

шахъ селянъ, для нашихъ церквей, для нашихъ школъ, для нашихъ буроъ, для нашихъ институтій? Покажѣтъ жочь одињъ олучай — разумѣеся кромѣ „Заведенія“, при котрому була въ грѣ вы-
каючио політика... Чи на „Народномъ Домѣ“
есть одињъ шелягъ бѣзъ вашихъ? Чи отъ на Ло-
терію для дѣвочого воспиталища въ Перемышлі
бодай капнуло що бѣзъ вашихъ? Чи може рушы-
лася коли якъ рука у васъ при такъ частыхъ
нешастяхъ въ Галичинѣ, пожаражъ, неурожаяхъ
повеняхъ и т. д.? Скорше отзвеся Франція, Нѣ-
меччина або Англія, якъ „руоски“ браты. Под-
держки вашї идутъ въ карманы колькохъ нещев-
ной вартости людей, котрій горлаючи за „объеди-
неніемъ“, скомпромитували имя руске въ Австрії
и насъ выдали на жертву Полякамъ. Мы впопи-
розумѣемо и подѣляемо вагу словъ, высказанныхъ
сего року въ „Дѣлѣ“ нашимъ патріотомъ-ветера-
номъ о. Стефаномъ Качалою, що доти не буд
згодного дѣлання всѣхъ Русиновъ въ Галичинѣ
або інчиши словами, доти Русь не стане сильн
оупротивъ своихъ дужихъ и зухвальнихъ про-
тивниковъ, доки намъ будуть колотити люде з
внешній бѣзъ заграницѣ. Правду сказать, и тѣ
Львовѣ такъ часто появляючися „Михалка“ оут
результатомъ тыхъ олавныхъ „поддержокъ“

I. Лекцији.

станиславівській о много меншій отъ львівського. Причина лежить въ томъ, что станиславівська дієцезія есть о много меншою и менше числитъ вдовиць та спрѣтъ. Такъ и. пр. въ поспѣдніомъ роцѣ було въ львівській дієцезії 339 вдовиць и спрѣтъ, а въ станиславівській лишь 224. Коли-бъ отже взяти ту цифру за підставу, тогдѣ выпадо-бы зъ фонда, который выносить теперь 274.000 зр., на львівську дієцезію около 164.000 зр., а на станиславівську около 110.000 зр. Хотя се розрахованье фонда на підставѣ поспѣднього року не есть еще цѣлкомъ докладнымъ, то все-таки и по докладнѣйшому обчисленю, чи то на підставѣ числа парохій та кашеляній, чи числа вдовиць и спрѣтъ зъ поспѣдніихъ 6 роківъ, розница отъ по-вишнихъ цвфръ не буде великою.

На той же заседанию предложивъ касієръ такожь рахунокъ зъ выплаченыхъ запомогъ за рокъ 1885. Зъ сего рахунку показалося, що по оттягненю квоты потрѣбної на адміністрацію фонда осталося въ сѣмъ роцѣ на надзвычайний запомоги лишь 200 зр. (за рокъ 1874 остало було около 800 зр.); такимъ способомъ надзвычайну запомогу зможе одержати лишь мало вдовиць и въ дуже малыхъ квотахъ. Внесений петиції о надзвычайну запомогу звернено деканамъ зъ причиною, що петиції не були почергѣ соборчикомъ деканальнимъ и не вплинули черезъ консисторію.

Въ кінці выбрала комісія дек. о. Грабиньскаго заступникомъ фонда въ управляючомъ совѣтѣ и на загальному зборѣ „Общого рольничо-кредитового Заведенія“, котре має въ сѣмъ мѣсяци отбутися и поручило єму доджити всѣхъ силъ, щобъ Заведеніе звернуло фондови зложенихъ тамъ 75.000 зр.

Братя Русини, недивуйтесь сеemu объявови, бо онъ природныи. Рускій елементъ аристократичный перенѣсся до шляхты польской тай тующе скрѣшивъ. Нашъ народъ оставилъ самъсенькій, бувъ собѣ историкомъ и поетомъ самъ. Шевченко поднѣсь сей прaporъ демократичный высоко; а мы нынѣ, дѣти того народу, горнемоск (правда, не все, и не вѣ) подъ тую хоруговъ бо ишои у насъ нема. Не штука про то бут намъ народолюбцями; се заслуга исторіи... Але вертаю до рѣчи и кличу до польской интелигенції: Umkehren! Панове, залишѣтъ слова солодкі

огнемъ въ поцелѣй, тай же, що ти
огни руки, хто на огнь дуе. Огнь
братамъ Полякамъ яко первы
любовь до народа мазурскаго, и то
рячу, идеальную, не хвяжеву
стойну. А прошу мене добре
черезъ то не кажу вамъ, пановъ, и
заразъ съ всѣми хлопами. Встушъ
слѣды того лѣкаря взорцеваго; бѣ
цѣлувахъ, але прахильность свою
казувавъ...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНИХ

Австрійско-Угорсько-

(Зг палаты панбез) На засіданні
пансів'я дня 17 с. м. предложено внести
світі списъ тыхъ образовъ, котре
помѣщений въ парламентѣ вѣденьє
Ревертера поставивъ внесены, що
вати правительство до предложенья
щадницяхъ. По томъ приступивъ
ку дневного: Законъ о спорівності
оковихъ властей передано комісії
Пос. Найманъ реферувавъ въ спорі
египетской позычки въ віль, щоби
гварантію згодилася. Принято. — Ед
сичь зажадавъ додаткового кредиту
стеротва дѣлъ внутрѣшніхъ. Гр. Рев
давъ отослання сего внесення до комісії
вої. Гр. Таффе зазначивъ важливості
бо розходиться о заснованьї домовъ
роботы а правительство обѣцяло дати
мочь. Опосля откликено внесення гр. Рев
ухвалено кредитъ. По выборѣ 15 член
мисії для вотувныхъ нарадъ надъ замо
полненю реферувавъ Миклошичъ о пети
тицію державныхъ школъ середніхъ в
олововѣ, Тернополі и Тарної, —
гихъ мѣстахъ о визначеніе годовихъ
1200 зр. для всіхъ учителівъ середніхъ
и перенесеніе ихъ до VIII ранги, скрип
имъ третій додатокъ пятилітній, —
тацію учителівъ при семинаріяхъ учи
въ Ряшевѣ и другихъ мѣстахъ о зро
ловної платнї старшого учителя при
на провінції, взглядно учителя при шко
сь платнею, такихъ же учителівъ учи
перенесеніе по 15 лѣтакъ служби в
ранги, передано по просту правительст
цію кустошевъ, скрапторовъ и вищихъ
університетахъ передано правительству
повѣдного увзглядненя. Петицію почт
нипулянтокъ о подвиженнії плати
правительству до увзглядненя.

(Зъ палаты пословъ.) На засѣданіи
о. м. внесло правительство предложеніе
жи державной реальности въ Краковъ
дженю намѣстничества у Львовѣ
потреба кредиту додаткового. Одно
дальша дебата надъ опустомъ подати
наго §§. 2 и 3 безъ дебаты. — §.
„Зѣ взгляду на оцѣнку объему шкоды
сподарства въ полѣ треба мати за
дохѣдъ, который мѣгъ буты осагнены
роцѣ гospодарскому, коли наступитъ
сего взгляду треба уважати: 1) Еслѣ
правы, въ котрой находится парцель
въ громадѣ до року двѣ зборки, то
треба оцѣнити на двѣ трети, а другу
одну третью цѣлого рѣчного доходу. 2)
треба оцѣнити первый заѣздъ на
нэго доходу, коли черезъ новыи
було осагнути доходъ звычайныи
(trag). 3) При мѣшаной уиравѣ треба
сѣвъ обчисляти на двѣ трети, а
сѣвъ на одну треть. За головный
уважати той, который отповѣдае току
на, що вписаный въ оператахъ подати
вого. 4) Коли парцеля одного и току
подпадае шкодамъ колька разъ, то
передный опустъ о столько зверупы
бы маючій дозволитса опустъ на
рѣчного податку, оплачуваного въ

Р — **Джон** Ст

Нѣмеччина. Гр. Гербертъ Бисмаркъ, канцлера нѣмецкого, подоекретарь въ урядѣ заграницѣ, секретаремъ державнымъ, одержавъ найпершихъ становищъ въ Альзасії и Лотарингії, насъ залога. — Въ правительствѣ королевскаго прійде здаесь до кризы. Когдато колиѣ збожеводѣвъ, перевозитъ

мъоци на друге. Приводяще
ють безъустанно въ неласку, бо
волити его фантастичныхъ бажинъ
давъ приказъ, щобы пошукати имъ
министрѣвъ а приказы овон посыпъ
назшу службу двороку. На времѣніе
стрѣвъ що до финансового отлуга
отловѣди.

Англія. Дебаты въ парламентѣ
надъ ирландскою билею кончились.
О сколько же времени
можна, то большоство противъ бы
ти около 90 голосовъ. Нынѣ бы
мало наступити, то въ Англіи
была избрана кабинетовая же

бы въбого и противъ одного иѣ противъ другого и въ сихъ мужѣвъ и наѣтъ готова згодатио на зѣму кабинету. "Daily News" апелюють теперь до народу и кажутъ, что або народъ ухвалитъ билъ, або въ Англіи запанутъ на довшій часъ торони, пѣчастъ коли сеционасты погодились бы съ генралью и законъ при сѣдующихъ выборахъ одержавъ бы санкцію. — Въ оправѣ оккупациіи Новихъ Гебрідовъ черезъ Францію постановилъ англійское правительство недопустити до сего.

Італія. На порядку днєвиомъ, якъ звичайно передъ выборами, стоять теперъ велики бѣзы, держани до выборцівъ. Що звичайно на такихъ бѣзахъ говоритьъ, то звичайно воюю; але виша рѣчи коли съ бѣзою такою выступають особа політична якъ и. пр. якісь министеръ. Італійский министеръ рѣльниць, Гримальди, державъ отже недавно таку бѣзу передъ выборціми, а коли збігла моза на звичну катаклизму въ Гаррардъ, сказавъ билъ меже виши, що правительство італійське не може теперъ думати о мести и о покаранніи еміра з Гаррарду а то просто для того, що така експедиція заморока дуже богата коштовала а потому затребувала бъ вѣсії Італії, потрібній такъ конче до найважнішіхъ інтересій въ Европѣ. Справедливо отже запытує особливо австрійска праса, що мають значити сї слова італійского міністра; Італія же не грозить жадне небезпечністю, она есть съ вѣма державами въ добрихъ относинахъ. Словъ тѣ хільши нерозважно кинені; а може министеръ выговоривъ передъ часомъ отъ чимось, о чимъ на разѣ треба було промочвати; трудно бо виакше тѣ слова зрозуміти. — До Рол. Согр., доносять зъ Риму, що переговоры курії римської съ Хінами вже такъ далеко поступали, що вже въ короткому часѣ одержать Хіни окремою предстаївію курії римської, который буде отдало проживати въ Пекіні. Якъ говорять, назначена вже на се мѣсце и бѣзовѣда особисть; має цю бути якісь високій достойникъ церкви італійского походження. — Пана надійливъ такоже двохъ сыновівъ перського хана орденомъ паны Пія IX за то, що они оказали прихильнимъ католякамъ. Пана хоче позыскати ихъ для справы католицької церкви, щоби недопустити въ Персії впливу англійськихъ и протестантськихъ місіонерівъ.

Греція. Поста вѣстей агентія "Гавасъ" положеніе нового кабинету есть дуже запутане, и діється, що сї кабинетъ не довго устоїтъ. Вальсъ має скликати парламентъ въ той ажъ поршти сїправу розброяння. Наколи-бы однакожъ парламентъ не хотѣвъ на то згодатися, то правительство розваже парламентъ и розпише нові выборы. Зъ другої сторони вновь доносять, що теперішній кабинетъ буде лише такъ довго урядувати, доки не збереся парламентъ, бо король Георгій иссякає съ гадкою поручити президентові палати утвореніе нового кабинету. Кажуть такожъ, що дотеперішня большість парламентарія хоче конче удержати Деліаніса и то дає можність приспокати, що парламентъ буде розвязаний, бо виакше теперішній кабинетъ не має бъ більшості. Здаєсь однакожъ, що богата купцівъ, члены парламенту зъ партії Деліаніса, вже въ власному интересу не будуть ставити нѣкіхъ трудностей кабинету, бо виакше Греція дуже є финансово потерпѣла. — "Бюро Райтера" доносять зъ Атини, що чайка рибацка зъ Скіатосъ (островъ коло заліву Бельо) хотѣла перервати блоху, але за нею пустилася австрійска лодь торпедова. Рибаки мали съ собою набои динамітові на риби и ужилі въхъ противъ лоди, которая оттаки перестала въхъ гонити. Звіль съ островомъ Скіатосъ перервана. Бурмістръ зъ Скіатосъ телеграфувавъ до Бельо, що блоху, щоби Австроїць не забрали зъ острова великого складу вугла призначеннаго для грекої флоту. На островѣ Скіатосъ забръкли вже поживы.

Болгарія. Партия Цанкова що дуже не ведеся. Ось що пишуть до часописа "Politik" зъ Болгарії: Цанковъ, голова болгарської опозиції и проводаръ об'єднанітельствъ Болгарії съ Россією скликавъ передъ великомъ сътами митингъ до Рушка пасьомъ, въ котрому такъ каже: Поважай! Невыносиме положеніе, въ якому находится нашъ народъ отъ 7 місяцівъ, звѣстие Ваше. Сидѣти теперъ тихо будо-бы не простимъ грѣхомъ, якого-бы Болгаре допустили. Звѣстіо Ваше такожъ, що всему вику, котре загнало настъ въ прошастіе, виновате теперішнє правительство. Цѣлою нашихъ змагань повинно отже теперъ бути освободити отъ того правительства и старатися знову о любови и защите Россії. Зъ той причини завзвываемо Ваше, щоби Вы зволили въ Вашому мѣстѣ и въ окрузі скликати зборы и на нихъ підписати получену ухвалу; друге, щоби Вы спонукали однomyшленниківъ на провинції до того, щоби они потворили комітети и подали менѣ своихъ членовъ, съ которими бы я могъ переносувати; третє, щоби нашъ однomyшленникъ въ кождого округу або повітівъ одного, двохъ або трохъ представителівъ на митингъ до Рушка. Межи справами, якъ маються розбирати на сїмъ зборѣ есть найважнішія справа нашихъ относинъ до Россії и т. д. — Въ доруччії до сего письма ухвалю було сказано менѣ пишемъ: Мы ганимо правительство за то, що оно нарушило всі країнні закони, збрало святу звязь съ нашимъ освободителемъ и заштитникомъ, съ Россією, и поддало нашему отвѣтчному ворогові; мы просямо князя, щоби були предпринятія отпозѣднії мѣры, усунуть небезпечністю и старався знову позыскати любовь и заштиту Россії. Митингъ сїй бувъ розписаный на 27. цвѣти. Митингъ однакожъ не отбувся тогоды въ жаданій фор-

мъ и доперва мавъ довершитися въ Филиппополі. Цанковиоти скликали передъ колькадесять тисячъ рублью отъ пра- вительства, поручено Кулаковому, лекторові въ университетѣ варшавському. Проф. Будиловичъ, зятя Адольфа Ів. Добринського, котрый такожъ убѣгався о той ласкій кусокъ, помінено.

— I. I. Крашевський мавъ ще дня 15. л. має вернуту до вилиці въ Мадзебургъ. Ось старався о продовженіе отпустки, але ему отмовлено. За діл слабого здоровля не могъ би въ означеній часѣ вернута. Тымъ способомъ — якъ доносить ймѣнії газети — кавція, зложена его другами, прошла о власності пруского правительства.

— Видѣла общеста им. Качковскаго надоблавъ написати заявленіе, що подана въ ч. 43 "Дѣла" вѣсті, будто Сокальска філія им. Качковскаго ухвалила удастися до центр. Видѣла о усуненіи і. Мончаловскаго, що безпідставною. Полоненіе того дѣла подамо въ сїдѣючому числѣ.

— Шулерію въ Чернівцахъ викрила поліція. Въ той шулерії програвано мѣсяціо до 40.000 зп. Властигемъ єї була Марія. Брикнеръ и колькожъ спільноківъ. О той шулерії давъ знати одинъ подорожній, котрый такъ здравою, що не має чимъ дальше єхати. Брикнеръ плативъ податокъ якъ торговельникъ збожа.

— Антисемітскій розрухъ повторилися сего року въ Одесії и въ Севастополі. Часописи подають вѣши вѣсти о тыхъ розрухахъ. Въ Одесії збіралася т. зв. "боса команда" на Кулиновській полі. Козаки розбрігали її, але она знову згромадилася и середъ крику кинулась на трафіки (про чоклени були поизміані). въ вибивала дніта ламала двері въ домахъ жидівськихъ. Двохъ жидівъ тіжко покалчено. Полікъ пѣхоты усміривъ погромщиківъ, хотя ті же поранили каміньємъ оберполіційстру, майора Боніна и одного пристава. Въ Севастополі т. зв. кашапи азубівали много домівъ, бо мали можність гуляти майже цілій день. Вобоко, виїхавши досить спізно, мусіло отрѣзти острими набоями и много людей ранило.

— Два жиди ришбасій обжалували себе передъ судомъ о скорбу чести за то, що одинъ другого називавъ — с. Петромъ...

— Маєві хрещі. За пищеніе хрещівъ и борозняківъ установлено въ Моравії слідуюча надгородь: за 1 гектолітеръ хрещівъ 2 зп., а за 1 гект. борозняківъ 10 зп. Надгороды тѣ вищають по половині краї и громада.

— Арабій вѣсті. Громадѣ Дупліска, пов. заліщакового, дарувавъ цѣсарь на будову школы 100 зп. — Въ Угерціяхъ незабутівській згорблъ 9 селянськихъ хатъ; зъ тихъ були лише двѣ уbezпечени. — Въ Гусятіївъ убивъ грбъ одного пастушка вадъ рѣкою Збручемъ. — Въ Почаївѣ задержано нацу коеї украденихъ здається въ Галичинѣ; 2 коні карі и мають по 6 роківъ, одна кобила будана, має 4 роки. — Намѣстникъ п. Залескій має невабомъ виїхати на купелі. — Вице-президентъ намѣстництва Лебль виїхавъ до Карльбаду. — Станіславівській часописи польскій "Kronika" и "Kurjer Stanislawowski" злилися въ одну тиждневу часопись. — Фридрихъ Драгунъ, президентъ краківського вищого суду краевого, померъ въ 69 р. житія. Наступникомъ его, якъ догадуються, буде п. Зборовський. — На похоронъ Еразма Волянського въ Чернівцахъ прибувъ майже іншими и намѣстникъ п. Залескій. — Вульканъ Егна почавъ виїхати лаву. — Німецький славний историкъ Ранке, 90 лѣтній старець, лежить на смртній постели.

